

วิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
COLLEGE OF PUBLIC HEALTH SCIENCES
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ศูนย์ศึกษาและเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพและสาธารณสุขระดับผู้สูงอายุ

วิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

WHO Collaborating Center (WHO CC)
for Research and Training in Public Health Development

สรุปประเด็นปัญหาสุขภาพและสาธารณสุข

ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม 2554

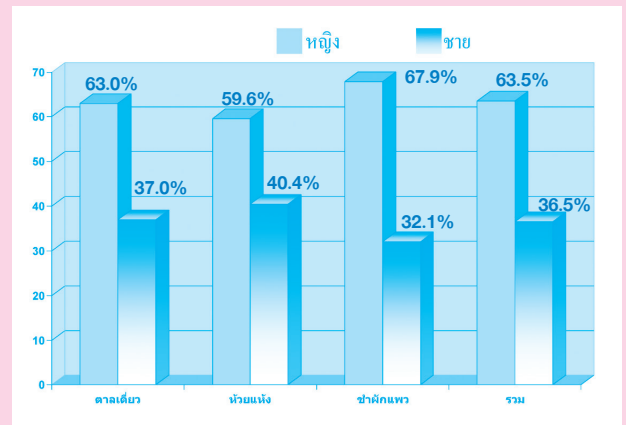
สถานการณ์สุขภาพผู้สูงอายุ : กรณีศึกษา อ.แก่งคอย จ.สระบุรี

ประชากรสูงอายุในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 1.7 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 4.9 ของประชากรของประเทศไทยคาดว่าจะมีผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 16.8 ในปี 2563 จากประชากรที่มีจำนวนผู้สูงอายุประชากรทั้งประเทศในปี 2513 เป็น 5.9 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 9.6 ในปี 2543 และจากการคาดประมาณอายุที่มีจำนวนมากขึ้นนี้ ย่อมส่งผลโดยรวมต่อประเทศชาติ หากผู้สูงอายุมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีก็จะเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่ายิ่งในอนาคต แต่ถ้าหากว่าผู้สูงอายุเกิดการเสื่อมถอยของร่างกายหรือการเจ็บป่วยของร่างกาย เช่น โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง ก็จะส่งผลกระทบต่อสังคม และเศรษฐกิจโดยรวมของชาติต่อไปด้วยเช่นกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสถานการณ์สุขภาพผู้สูงอายุ ซึ่งศึกษานำร่องในอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ในเบื้องต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลภาวะเสี่ยงทางสุขภาพ (Risk factors) และความต้องการทางด้านสุขภาพ (Health needs) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้คือ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในตำบลห้วยแห้ง ตำบลผักแพว และตำบลเดี๋ย อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสระบุรี

จากการรวบรวมข้อมูลทั่วไป ผู้สูงอายุทั้ง 3 แห่ง ที่ให้ข้อมูลมีจำนวนทั้งหมด 405 คน ตำบลห้วยแห้ง 136 คน (ร้อยละ 33.3) ตำบลผักแพว 134 คน (ร้อยละ 33.3) และตำบลเดี๋ย 135 คน (ร้อยละ 33.3) เป็นชาย 148 คน (ร้อยละ 36.5) และเป็นหญิง 257 คน (ร้อยละ 63.5) มีอายุเฉลี่ย 68.76 ± 6.35 ปี อายุต่ำสุด 60 ปี อายุสูงสุด 87 ปี

รูปที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มผู้สูงอายุแบ่งตามเขตพื้นที่การปกครอง

(ต่อหน้า 2)

สรุปโรคเฝ้าระวังที่พบบ่อย

1. PNEUMONIA (ADMITTED)
2. INFLUENZA
3. DYSENTERY
4. HAND, FOOT AND MOUTH DISEASE
5. LEPTOSPIROSIS

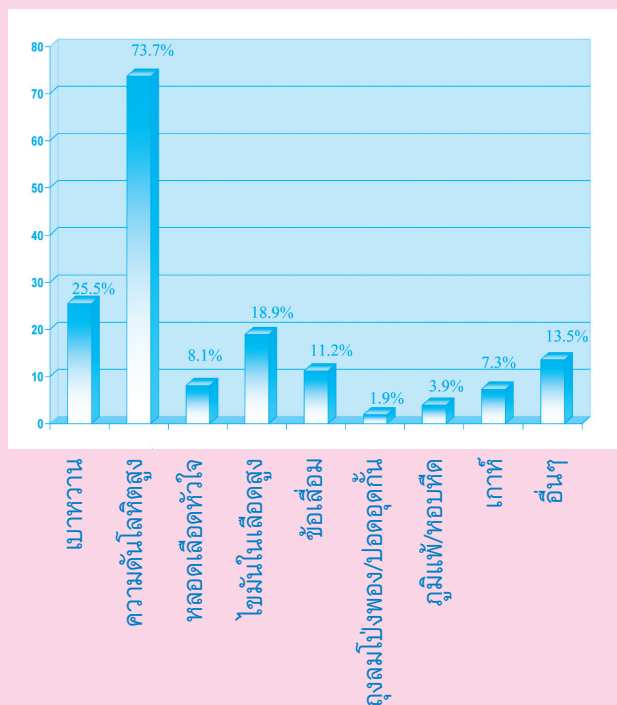
ที่มา : สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.
รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ปีที่ 42 ฉบับที่ 2
21 มกราคม 2554

สถานการณ์สุขภาพผู้สูงอายุ : กรณีศึกษา อ.แก่งคอย จ.สระบุรี

(ต่อจากหน้า 1)

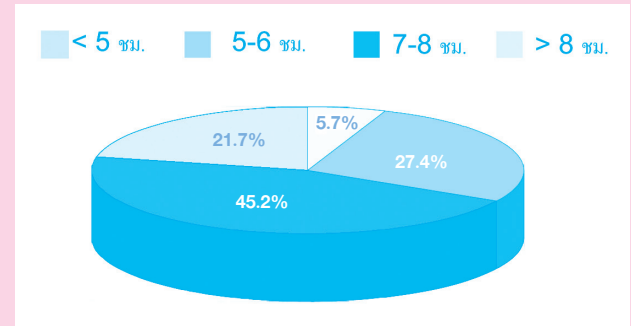
ซึ่งผลการศึกษาระยะเสี่ยงด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ พบว่าผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างไม่มีการเจ็บป่วยหรือไม่มีโรคประจำตัวคิดเป็นร้อยละ 36.0 ในขณะที่เดียวกันพบผู้ที่มีโรคประจำตัวหรือเจ็บป่วยถึงร้อยละ 64.0 ซึ่งในจำนวนนี้ ยังพบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่เจ็บป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูง ร้อยละ 73.7 รองลงมาเจ็บป่วยด้วย โรคเบาหวาน ร้อยละ 25.5 และไขมันในเลือดสูง ร้อยละ 18.9 ตามลำดับ

รูปที่ 2 จำนวนร้อยละของภาวะเสี่ยงด้านสุขภาพผู้สูงอายุ

ส่วนพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ พบว่า ส่วนใหญ่นอนหลับวันละ 7-8 ชั่วโมง ร้อยละ 45.2 รองลงมา นอนวันละ 5-6 ชั่วโมง ร้อยละ 27.4 (รูปที่ 3) ใน 12 เดือนที่ผ่านมาออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาเป็นประจำร้อยละ 33.3 และผู้สูงอายุที่รับประทานอาหารเข้าทุกวัน ร้อยละ 96.8 ซึ่งลักษณะอาหารที่รับประทานเป็นประจำ ส่วนใหญ่คือผักผลไม้ อาหารรสจัด และอาหารรสหวาน และขนม ตามลำดับ

รูปที่ 3 จำนวนร้อยละของการพักผ่อนในผู้สูงอายุ

สำหรับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์/เอดส์ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่าไม่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 97.0

หลักสูตรการสอน

วิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข เปิดสอนหลักสูตรนานาชาติ - หลักสูตรไทย

1. หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต คุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ (นานาชาติ)
2. หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตรสาธารณสุข (นานาชาติ)

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ : ศ.นพ.สุรศักดิ์ ฐานิพานิชกุล
คณบดีวิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาคารสถาบัน 3 ชั้น 10 ซ.จุฬาฯ 62
ถ.พญาไท ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 66(2) 218-8193
โทรสาร 66(2)251-7041, E-mail:academic__cphs@chula.ac.th
Website: www.cphs.chula.ac.th

พฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ พบว่า ผู้สูงอายุ ร้อยละ 76.3 ไม่เคยดื่ม มีเพียงร้อยละ 5.4 ที่ดื่มทุกวัน และดื่มเครื่องดื่มชูกำลังทุกวัน ร้อยละ 4.0 สำหรับพฤติกรรมการสูบบุหรี่พบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่เคยสูบบุหรี่ ร้อยละ 74.6 และสูบบุหรี่เป็นประจำทุกวัน ร้อยละ 11.9

ที่มา : นุชนาฏ หวนนากลาง, อรุมา ของรัมย์, มะลิ สอวิเศษ, เริงศักดิ์ บุญบรรดาลชัย, วินัส อุดมประเสริฐกุล, สุรศักดิ์ ฐานิพานิชกุล และคณะ. โครงการพัฒนารูปแบบการดูแลตนเองในผู้สูงอายุทางด้านสุขภาพในชุมชน. วิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2553